

32001D0792

L 297/7

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

15.11.2001

ROZHODNUTIE RADY

z 23. októbra 2001

o ustanovení mechanizmu spoločenstva na podporu posilnenia spolupráce pri pomocných zásahoch civilnej ochrany

(2001/792/ES, Euratom)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 308, a na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 203,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽⁴⁾,

keďže:

(1) Keďže akcia spoločenstva s cieľom vykonávania rezolúcie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli v rámci Rady, z 8. júla 1991 o zlepšení vzájomnej pomoci medzi členskými štátmi v prípade prírodnej alebo technologickej katastrofy ⁽⁵⁾ pomáha chrániť ľudí, prostredie a majetok, je teraz potrebné zabezpečiť ešte lepšiu ochranu v prípade prírodnej, technologickej, rádiologickej a environmentálnej núdzovej situácie, vrátane havárií znečisťujúcich moria, ktoré vzniknú v Európskej únii a mimo nej, a posilniť ustanovenia rezolúcie.

(2) Dohovor Európskej hospodárskej komisie OSN (UN/ECE) o cezhraničných účinkoch priemyselných havárií, ktorý obsahuje ustanovenia o záležitostiach, ako je prevencia,

príprava na pohotovosť, verejné informácie a účasť, systémy na oznamovanie priemyselných havárií, reakcia a vzájomná pomoc, nadobudol účinnosť 19. apríla 2000. Dohovor bol schválený spoločenstvom rozhodnutím Rady 98/685/ES ⁽⁶⁾.

(3) Mechanizmus na podporu posilnenia spolupráce pri pomocných zásahoch civilnej ochrany by mohol dopĺňať súčasný akčný program spoločenstva v oblasti civilnej ochrany ⁽⁷⁾ sprístupnením podpory v prípadoch stavov veľkej núdze, ktoré môžu vyžadovať naliehavú zodpovedajúcu akciu. Mal by napomôcť mobilizáciu zásahových tímov, expertov a podľa potreby iných zdrojov prostredníctvom posilnenej štruktúry civilnej ochrany spoločenstva pozostávajúcej z monitorovacieho a informačného centra a spoločného pohotovostného komunikačného a informačného systému. Takisto by mohol umožňovať zber overených informácií o prípadoch núdze pre rozširovanie takýchto informácií členskými štátmi a pre zdieľanie poučení získaných zo zásahov.

(4) Takýto mechanizmus by bral do úvahy príslušné právne predpisy spoločenstva a medzinárodné záväzky. Toto rozhodnutie by preto nemalo ovplyvniť recipročné práva a povinnosti členských štátov podľa bilaterálnych alebo multilaterálnych zmlúv, ktoré súvisia s oblasťami, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie.

(5) Prevencia má veľký význam pri ochrane pred prírodnými, technologickými a environmentálnymi katastrofami a bude potrebné zvážiť ďalšie akcie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 29 E, 30.1.2001, s. 287.

⁽²⁾ Stanovisko vydané 14. júna 2001 (doposiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 139, 11.5.2001, s. 27.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 253, 12.9.2001, s. 17.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 198, 27.7.2001, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 326, 3.12.1998, s. 1.

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Rady 1999/847/ES z 9. decembra 1999 o ustanovení akčného programu spoločenstva v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. ES L 327, 21.12.1999, s. 53).

- (6) V prípade veľkej núdze v rámci spoločenstva, alebo jej bezprostrednej hrozby, ktorá má alebo môže mať cezhraničné účinky, alebo ktorá môže viesť k žiadosti o pomoc od jedného alebo viacerých členských štátov, je potrebné príslušné oznamovanie pripraviť podľa vhodnosti prostredníctvom zavedeného spoľahlivého spoločného pohotovostného komunikačného a informačného systému.
- (7) Je potrebné prijať prípravné opatrenia na úrovni členských štátov a spoločenstva, ktoré umožnia pomocným zásahovým tímom v núdzových situáciách, aby sa rýchlo zmobilizovali a skoorinovali s požadovanou flexibilitou a zabezpečili prostredníctvom školiaceho programu schopnosť účinne reagovať a komplementaritu hodnotiacich, respektíve koordinačných tímov, zásahových tímov a iných zdrojov podľa vhodnosti. Iné prípravné opatrenia by zahŕňali zhromažďovanie informácií súvisiacich s potrebnými zdravotníckymi zdrojmi a stimuláciou použitia nových technológií.
- (8) V súlade s princípom subsidiarity by mechanizmus spoločenstva poskytoval pridanú hodnotu podporovaním a dopĺňaním národných politík v oblasti vzájomnej pomoci v civilnej ochrane. Ak pripravenosť žiadajúceho členského štátu nie je dostatočná na adekvátnu reakciu na vážne prípady núdze pokiaľ ide o dostupné zdroje, taký štát by mal byť schopný doplniť svoju pripravenosť daním požiadavky na takýto mechanizmus spoločenstva.
- (9) Mechanizmus by mal umožniť zmobilizovať pomocné zásahy a uľahčiť ich koordináciu na zabezpečenie lepšej ochrany prednostne osôb, ale aj životného prostredia a majetku, vrátane kultúrneho dedičstva, čím by znížil straty na ľudských životoch, zranenia, materiálne škody, ekonomické a environmentálne škody a priblížil by dosiahnutie cieľov sociálnej súdržnosti a solidarity.
- (10) Izolované a najodľahlejšie regióny a niektoré iné oblasti spoločenstva majú často osobitné charakteristiky a potreby vzhľadom na ich geografické, terénne, sociálne a ekonomické okolnosti. Tieto majú opačný účinok. Zabraňujú rozmiestneniu pomoci a zásahových zdrojov, čo sťažuje poskytovanie pomoci a prostriedkov pomoci, a vyžadujú osobitnú pomoc v prípade vážneho nebezpečenstva závažného stavu núdze. Takýto mechanizmus spoločenstva by mal navyše umožniť lepšie reagovať na takéto situácie a potreby.
- (11) V súvislosti s pomocným zásahom civilnej ochrany mimo spoločenstva by sa mechanizmus mohol používať ako nástroj na uľahčovanie a podporovanie akcií spoločenstva a členských štátov v rámci ich príslušných kompetencií.
- (12) Takýto mechanizmus spoločenstva by mohol podľa stanovených podmienok byť aj nástrojom pre uľahčenie a podporovanie krízového manažmentu uvedeného v hlavě V Zmluvy o Európskej únii.
- (13) Pomocné zásahy by mohli byť vedené autonómne alebo ako príspevok k operácii vedenej medzinárodnou organizáciou; v takom prípade by spoločenstvo malo rozvíjať svoje vzťahy s príslušnými globálnymi a regionálnymi medzinárodnými organizáciami.
- (14) Účasť na takom mechanizme by bola otvorená pre kandidátske krajiny.
- (15) Je potrebné zlepšovať transparentnosť a konsolidovať a posilňovať rôzne jestvujúce akcie civilnej ochrany v rámci ďalšieho plnenia cieľov zmluvy.
- (16) Opatrenia potrebné pre vykonávanie tohto rozhodnutia by mali byť prijaté v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktoré stanovuje postupy pre výkon vykonávacích právomocí zverených Komisii⁽¹⁾.
- (17) Využitie toho istého výboru pre súčasný mechanizmus, ako je jestvujúci akčný program spoločenstva v oblasti civilnej ochrany, by malo zabezpečiť konzistentnosť a komplementárnosť pre vykonávanie mechanizmu.
- (18) Zmluva o založení Európskeho spoločenstva a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu nestanovuje iné právomoci na prijatie tohto rozhodnutia ako tie, ktoré sú uvedené v článkoch 308 a 203.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Týmto sa ustanovuje mechanizmus spoločenstva na podporu posilnenia spolupráce medzi spoločenstvom a členskými štátmi pri pomocných zásahoch civilnej ochrany v prípade závažných stavov núdze alebo bezprostrednej hrozby takejto núdze, ktoré môžu vyžadovať naliehavú reakciu (ďalej len „mechanizmus“).

2. Mechanizmus je zameraný na zlepšenie ochrany prednostne ľudí, ale aj životného prostredia a majetku, vrátane kultúrneho dedičstva v prípade závažných stavov núdze, ako sú prírodné, technologické, rádiologické alebo environmentálne havárie vznikajúce v rámci alebo mimo spoločenstva, vrátane znečistenia mora spôsobeného haváriou, ako uvádza rozhodnutie č. 2850/2000/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. decembra 2000 stanovujúce rámec spoločenstva pre spoluprácu v oblasti znečistenia mora haváriou alebo zámerne⁽²⁾.

Mechanizmus nemá vplyv na povinnosti vyplývajúce z jestvujúcej relevantných právnych predpisov Európskeho spoločenstva alebo Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu ani z jestvujúcich medzinárodných dohôrov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 332, 28.12.2000, s. 1.

Celkovým cieľom mechanizmu je poskytovať na požiadanie podporu v prípade takýchto stavov núdze a napomôcť zlepšeniu koordinácie pomocných zásahov poskytovaných členskými štátmi a spoločenstvom, berúc do úvahy osobitné potreby izolovaných, najodľahlejších a iných regiónov alebo ostrovov v spoločenstve.

3. Mechanizmus pozostáva zo série prvkov a akcií vrátane:

- identifikácie zásahových tímov a inej zásahovej podpory dostupnej v členských štátoch na pomocný zásah v prípade stavu núdze,
- vytvorenia a realizácie školiaceho programu pre zásahové tímy a inú podporu prostredníctvom zásahu a pre expertov pre hodnotiace, respektíve koordinačné tímy,
- workshopov, seminárov a pilotných projektov o hlavných aspektoch zásahov,
- vytvorenia a v prípade potreby vyslania hodnotiacich, respektíve koordinačných tímov,
- vytvorenia a riadenia monitorovacieho a informačného centra,
- vytvorenia a riadenia spoločného pohotovostného komunikačného a informačného systému,
- iných podporných akcií, ako sú opatrenia na uľahčenie dopravy zdrojov pre pomocný zásah.

Článok 2

1. V prípade závažného stavu núdze v rámci spoločenstva alebo bezprostrednej hrozby stavu takejto núdze, ktorá má alebo môže mať cezhraničné účinky, alebo ktorá môže mať za následok žiadosť o pomoc od jedného alebo viacerých členských štátov, členský štát, v ktorom stav núdze nastal, bezodkladne oznámi:

- a) tím členským štátom, ktoré môžu byť ovplyvnené stavom núdze, ak táto povinnosť oznámenia už nebola splnená podľa relevantných právnych predpisov Európskeho spoločenstva alebo Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu alebo jestvujúcich medzinárodných dohôd a
- b) Komisii, ak sa dá predpokladať možná požiadavka na pomoc prostredníctvom monitorovacieho a informačného centra, aby Komisia mohla, ak je to vhodné, informovať iné členské štáty a aktivovať svoje kompetentné služby.

2. Takéto oznámenie sa uskutoční, ak je to vhodné, prostredníctvom komunikačného a informačného systému.

Článok 3

Na zabezpečenie schopnosti účinne zasiahnuť v prípade závažného stavu núdze členské štáty:

- a) v rámci svojich kompetentných služieb a najmä svojich služieb pre civilnú ochranu alebo iných pohotovostných služieb vopred určia zásahové tímy, ktoré by mohli byť k dispozícii pre takýto zásah, alebo by mohli byť vytvorené s cieľom zásahu vo veľmi krátkom čase po oznámení tak, aby boli

vyslané spravidla do 12 hodín od žiadosti o pomoc s tým, že zostava tímu by mala závisieť od druhu závažného stavu núdze a od osobitných potrieb v prípade takejto núdze;

- b) vyberú expertov, ktorí môžu byť vyzvaní, aby slúžili v mieste stavu núdze v rámci hodnotiaceho, respektíve koordinačného tímu;
- c) poskytnú príslušné všeobecné informácie o týchto tímoch a expertoch, ako aj o zdravotníckom zabezpečení, ako je stanovené v článku 4 písm. e), a to do šiestich mesiacov od prijatia tohto rozhodnutia, a budú urýchlene aktualizovať tieto informácie podľa potreby;
- d) zväžia aj možnosť poskytovania, ak to bude potrebné, inej intervenčnej podpory, ktorú môžu poskytovať kompetentné služby, napríklad špecializovaných pracovníkov a zariadenia na riešenie konkrétneho stavu núdze, ako aj možnosť požiadania o poskytnutie zdrojov, ktoré môžu zabezpečiť mimovládne organizácie a iné relevantné subjekty;
- e) s cieľom uplatniť toho rozhodnutie vymenujú príslušné orgány, určia kontaktné body a informujú o tom Komisiu.

Článok 4

S cieľom dosiahnuť ciele a vykonávať akcie definované v článku 1 Komisia:

- a) vytvorí a bude riadiť monitorovacie a informačné centrum, ktoré bude dostupné a schopné reagovať okamžite 24 hodín denne a bude slúžiť členským štátom a Komisii pre účely tohto mechanizmu;
- b) vytvorí a bude riadiť spoľahlivý spoločný pohotovostný komunikačný a informačný systém umožňujúci komunikáciu a výmenu informácií medzi monitorovacím a informačným centrom a kontaktnými bodmi, ktoré na tento účel určia členské štáty;
- c) vytvorí možnosti na čo najrýchlejšiu mobilizáciu a vysielanie malých tímov expertov zodpovedných za:
 - hodnotenie situácie na prospech členských štátov, monitorovacieho a informačného centra a štátu, ktorý žiada o pomoc,
 - zabezpečenie, ak to bude potrebné, koordinácie pomocných operácií na mieste a styk, ak to bude potrebné a vhodné, s príslušnými orgánmi štátu žiadajúceho o pomoc;
- d) vytvorí školiaci program zameraný na zlepšenie koordinácie pomocných zásahov civilnej ochrany zabezpečením kompatibility a komplementarity medzi zásahovými tímami, ako je to stanovené v článku 3 písm. a), alebo inej vhodnej pomoci pri zásahu, ako je uvedené v článku 3 písm. b), a na zlepšenie hodnotiacich schopností expertov. Program by mal zahŕňať spoločné kurzy a cvičenia a výmenný systém, aby jednotlivci mohli byť vyslaní do tímov v iných členských štátoch;
- e) bude zhromažďovať informácie o možnostiach členských štátov zabezpečovať výrobu sér a vakcín alebo iných potrebných zdravotníckych zdrojov, a o zásobách, ktoré by mohli byť k dispozícii pre zásah v prípade závažného stavu núdze, a bude kompilovať tieto informácie do informačného systému;

- f) bude vytvárať program poučení získaných zo zásahov vedených v rámci mechanizmu a rozširovať tieto poučenia prostredníctvom informačného systému;
- g) bude stimulovať a podporovať zavedenie a využívanie nových technológií pre účely mechanizmu, vrátane oznamovacích a výstražných systémov, výmenu informácií, využívanie satelitnej technológie a pomoc pri rozhodovaní v zvládaní stavov pohotovosti;
- h) bude prijímať opatrenia na uľahčenie dopravy zdrojov pre pomocný zásah a iné podporné akcie.

Článok 5

1. Ak vznikne stav pohotovosti v rámci spoločenstva, členský štát môže požiadať o pomoc s tým, že takáto žiadosť by mala byť čo najšpecifickejšia:

- a) adresovaná iným členským štátom prostredníctvom monitorovacieho a informačného centra; v takomto prípade, po obdržaní takejto žiadosti Komisia v prípade potreby bezodkladne:
 - odošle žiadosť kontaktným miestam v ostatných členských štátoch,
 - zabezpečí mobilizáciu tímov, expertov a inej zásahovej podpory,
 - bude zbierať overené informácie o stave núdze a bude ich odovzdávať členským štátom, alebo
- b) adresovaná priamo ostatným členským štátom.

2. Členský štát, ktorému je žiadosť o pomoc adresovaná, urýchlene stanoví, či je schopný poskytnúť požadovanú pomoc a informuje o tom žiadajúci členský štát buď prostredníctvom monitorovacieho a informačného centra alebo priamo, v takom prípade podľa okolností následne informuje aj centrum, pričom uvedie rozsah a podmienky pomoci, ktorú by mohol poskytnúť.

3. Žiadajúci členský štát bude zodpovedný za riadenie pomocných zásahov. Orgány žiadajúceho členského štátu stanovia usmernenia, a ak to bude potrebné, definujú úlohy zverené zásahovým tímom bez uvedenia podrobností o spôsobe ich realizácie, lebo tie budú v kompetencii poverenej osoby, ktorú vymenuje členský štát poskytujúci pomoc.

4. Žiadajúci členský štát môže požiadať tímy, aby viedli zásahy v jeho mene a v takom prípade tímy poskytnuté členskými štátmi a spoločenstvom vynaložia úsilie na koordináciu svojich zásahov.

5. Hodnotiaci, respektíve koordinačný tím by mal uľahčovať koordináciu medzi zásahovými tímami a ak to bude potrebné a vhodné, zabezpečovať styk s kompetentnými orgánmi žiadajúceho členského štátu.

Článok 6

Ustanovenia článku 5 môžu byť na požiadanie vykonávané aj keď ide o zásahy mimo spoločenstva. Takéto zásahy môžu byť vedené buď ako autonómny pomocný zásah alebo ako príspevok k zásahu vedenému medzinárodnou organizáciou.

Koordinácia pomocných zásahov civilnej ochrany vedených v rámci tohto mechanizmu mimo spoločenstva je zabezpečovaná členským štátom povereným predsedníctvom Rady Európskej únie.

Článok 7

Účasť na mechanizme je otvorená pre:

- kandidátske krajiny strednej a východnej Európy v súlade s podmienkami uvedenými v európskych dohodách a ich dodatočných protokoloch a v rozhodnutiach príslušných asociačných rád,
- Cyprus, Maltu a Turecko na základe bilaterálnych dohôd, ktoré budú uzavreté s týmito krajinami.

Článok 8

1. Komisia bude realizovať akcie súvisiace s mechanizmom podľa postupov stanovených v článku 9 ods. 2

2. Komisia takisto v súlade s postupmi stanovenými v článku 9 ods. 3 vytvorí spoločné pravidlá osobitne pre nasledovné záležitosti:

- a) zdroje, ktoré sú k dispozícii pre pomocný zásah, ako je stanovené v článku 3;
- b) monitorovacie a informačné centrum, ako je stanovené v článku 4 písm. a);
- c) spoločný pohotovostný komunikačný a informačný systém, ako je stanovené v článku 4 písm. b);
- d) hodnotiace, respektíve koordinačné tímy, ako je stanovené v článku 4 písm. c), vrátane kritérií pre výber expertov;
- e) školiaci program, ako je stanovené v článku 4 písm. d);
- f) informácie o zdravotníckych zdrojoch, ako je stanovené v článku 4 písm. e);
- g) zásahy vnútri spoločenstva na základe rezolúcie z 8. júla 1991, ako aj zásahy mimo spoločenstva, ako je stanovené v článku 6.

Článok 9

1. Komisii bude pomáhať výbor stanovený článkom 4 písm. 1 rozhodnutia 1999/847/ES.

2. Pri odkaze na tento odsek sa použijú články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.

Obdobie uvedené v článku 4 písm. 3 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na 3 mesiace.

3. Pri odkaze na tento odsek sa použijú články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.

Obdobie stanovené v článku 5 písm. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na 3 mesiace.

4. Výbor ustanoví svoj rokovací poriadok.

Článok 10

Komisia zhodnotí implementáciu tohto rozhodnutia každý tretí rok od dátumu nadobudnutia jeho účinnosti a odošle závery tohto hodnotenia spolu s prípadnými návrhmi na zmeny a doplnenia tohto rozhodnutia Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 11

Toto rozhodnutie nadobudne účinnosť 1. januára 2002.

Článok 12

Toto rozhodnutie je adresované členským štátom.

V Luxemburgu 23. októbra 2001

Za Radu

predseda

A. NEYTS-UYTTEBROECK
